

Táncművész, mozgalmuszervező, tánckritikus, színház-történész

Pór Anna szaktanulmányait a korai modern iskolákban – Dalcroze- és Mensendieck-rendszer, Duncan-iskola –, valamint a hazai klasszikus balett-oktatásban végezte. 1936–1945 között Párizsban tevékenykedett. Fellépett csoportos és önálló előadóesteken, és koreografált. Jelentős koreográfiai ez időszakból: Madridi gyermek, Magyar béreslány.

Pór Anna a párizsi emigrációból 1946-ban tért haza, s azonnal bekapcsolódott az újjászerveződő magyar táncművészeti életbe. A Magyar Táncművész Szövetség alapító tagja és 1947-től a Vasas művészegyüttes vezető koreográfusa. Párizsban megismerkedett a mozgásművészeti irányzatokkal, s nagy hatással volt rá Bartók és Kodály munkássága, valamint Molnár István magyar néptáncokat felfedező tevékenysége.

1950-től az akkor alakuló Népművészeti Intézet Táncosztályának vezetője lett. Az országos közművelődési intézményt Széll Jenő vezette. Munkatársait a kor fiatal népi értelmiségéből válogatta. Bevonta őket a néphagyományokon alapuló magyar közművelődés szervezésébe és irányításába.

Pór Anna szorosán együtt működött Muharay Elemérrel, aki a Néprajzi Osztályt vezette. Olyan új, magyar művészet megszületéséről „álmodtak”, melynek megtermékenyítője és életetője a magyar népművészet. Ez néptánc mozgalmunk születésének nagy korszaka. Tanfolyamokat, fesztiválokat szerveztek, az egész országra kiterjedő néptánc és népzenei gyűjtéseket indítottak. Tanítványaik és ifjú munkatársaik néptánc mozgalmunk ma is elismert szakemberei, tudományos életünk képviselői. Martin György, Pesovár Ernő és Pesovár Ferenc, Tímár Sándor, Novák Ferenc, Sárosi Bálint, Borbély Jolán, és még sorolhatnám a nevét azoknak a mestereknek, akik ebből a műhelyből indultak.

Az 1956-os események után Széll Jenő börtönbe került, a munkatársakat elbocsátották. Pór Anna a Petőfi Irodalmi Múzeumban kapott állást. Elvégezte a magyar irodalom szakot és a népi színjátszással, vásári komédiával, iskoladramákkal foglalkozott. Kapcsolata azonban a néptánc és népzenei mozgalommal élete utolsó pillanatáig élő volt. (Január 14-én, a Hagyományörző Antológián még családja kíséretében ott volt.)

A
R
C
K
É
P
E
K

Pór Anna

(1913–2009.)

Az 1970-es évek második felétől a napi művészetkritikába is bekapcsolódott, különösen a történeti megközelítést igénylő színházi és táncos produkciók iránt mutatott érdeklődést. Tanulmányai, kritikái a Színház és a Táncművészet évfolyamaiban jelentek meg.

Korosztálya azon kevés képviselője közé tartozott, aki lelkesen üdvözölte a táncművészet mozgalmat. Kritikus, értő, szigorú, de mindenkor szeretetteljes résztvevője fesztiváljainknak, találkozóinknak, bemutatóinknak, kinek szakvéleményére, segítő szándékú tanácsaira mindig számíthattunk.

Életműve, következetes szakmai magatartása, embersége példa mindannyiunk számára.

Budapest, 2009. április 6.

Héra Éva